

ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม

กรรมการกลุ่มวิสัยทัศน์อาเซียน + 3

“

จีนกำลังผงาดขึ้นมาเป็นมหาอำนาจ
ทางเศรษฐกิจในระดับทวีปอีกครั้ง
อีกทั้งเมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิกของ WTO แล้ว
ยิ่งเสริมขี้อยวเลียบให้จีนแข็งแกร่งยิ่งขึ้น
แต่จีนจะเป็นผู้สร้างโอกาสของไทยมากกว่า
จะเป็นคู่แข่งทางการค้าและการลงทุน
อย่างที่หลายคนหวั่นเกรงกัน

”

1 ในนามที่ “จีน” กำลังโดดเด่นเป็น
ที่จับตามองไปทั่วโลกเช่นขณะนี้
ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม ผู้ซึ่งมีบทบาท
สำคัญยิ่งในการกำหนดนโยบายและ
ผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย
จนเป็นที่ยอมรับจากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้เกียรติกับ
วารสารเศรษฐกิจและสังคม ถ่ายทอด
แนวคิดและความเห็นของท่าน ถึงสิ่งที่
ท่านเคยทำนายไว้ราว 10 ปีที่ผ่านมาว่า
“จีน” จะผงาดขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทาง
เศรษฐกิจในระดับทวีปอีกครั้ง ซึ่งดู
เหมือนว่าคำทำนายนั้น ทุกคนต่างก็

“จีน”

ผู้สร้างโอกาสของไทย “ไทย”
ภายใต้กรอบความร่วมมือ
ในภูมิภาค

ยอมรับความเป็นจริงนี้แล้วในปัจจุบัน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากองค์การ
การค้าโลก หรือ WTO ได้ยอมรับจีนเป็น
สมาชิกโดยสมบูรณ์เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม

2544 ที่ผ่านมา ราวกับเป็นการเสริม
ขี้อยวเลียบให้จีนแข็งแกร่งยิ่งขึ้น จนหลาย
คนเริ่มหวั่นเกรงว่า จีนจะเป็นอุปสรรค
สำคัญต่อการขยายตัวทางการค้าและ

การลงทุนของไทย

ทว่า ในสายตาของดร.พิสิฐแล้ว กลับมองเห็นว่า เป็นโอกาสที่ดีที่ไทยจะ ได้ร่วมมือกับจีน เพราะแท้ที่จริงนั้น จีน จะเป็นผู้สร้างโอกาสทองให้นักธุรกิจและ นักลงทุนไทยมากกว่าจะแข่งขันกัน เพียงแต่มีข้อแม้ว่า ผู้นำหรือผู้ที่มิชอบบาท ในการกำหนดนโยบายของไทย จะต้อง กำหนดกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้กรอบความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจระดับอนุภูมิภาค หรือ โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (Greater Mekong Sub-Regional Economic Cooperation : GMS) หรือที่เรามักคุ้นเคย กับชื่อสั้นๆ ว่า “**หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ**” ที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน ฉะนั้น การจะวาง กลยุทธ์อย่างไรให้เหมาะสม รวมทั้งจีน จะสร้างโอกาสทองให้ไทยได้อย่างไรนั้น ติดตามรายละเอียดที่ **ดร.พิสิฐ ภัคเกษม** ได้โฟกัสแนวคิดไว้อย่างชัดเจน แล้วในบทความเรื่องนี้

ย้อนอดีตการร่วมมือระดับภูมิภาค

ย้อนอดีตไปราว 10 ปีที่ผ่านมา เป็นช่วงเวลา เศรษฐกิจของไทยกำลัง เบ่งบานเต็มที่ **ดร.พิสิฐ ภัคเกษม** ซึ่ง ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อยู่ในขณะนั้น ท่านได้ย้อนความหลังให้ ฟังว่า ประเทศไทยมีบทบาทมากใน ภูมิภาคเอเชียถึงขั้นที่ถูกขนานนามว่า “**เป็น เขตอิทธิพลเงินบาท (Baht Zone)**” ทำให้องค์การพัฒนาแห่งเอเชีย หรือ ADB (ASEAN Development Bank) เริ่มเปลี่ยน ความคิดจากที่เคยให้ความช่วยเหลือ ด้านการเงินเฉพาะในระดับประเทศ มาเป็นความช่วยเหลือในระดับอนุภูมิภาค ในฐานะที่ **ดร.พิสิฐ** เป็น เลขาธิการของหน่วยงานด้านการวาง

“
บรรดาประเทศเพื่อนบ้าน
ที่อยู่ในแถบลุ่มแม่น้ำโขงนั้น
มีศักยภาพด้านการค้า
การลงทุนสูงมาก

แผนระดับชาติ ย่อมมีโอกาสในการ แสดงความคิดเห็นต่อแนวคิดดังกล่าว รวมถึงการหารือในระดับนโยบายร่วมกับ ADB ด้วย ซึ่ง ดร.พิสิฐ ได้ยกประเด็น จากข้อสังเกตของผู้นำโลกและนัก วิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ มาอธิบาย เหตุผลของการหันมาให้ความสำคัญกับ ความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาค ว่า ใน ภูมิภาคนี้แม้จะมีกรอบความร่วมมือ อาเซียน ที่เคยถูกมองว่าเป็นต้นแบบ ความสำเร็จของประเทศกำลังพัฒนา แต่ บทบาทของอาเซียนได้ลดน้อยถอยลง หลังสงครามเวียดนาม ขณะที่กลไก ภายใต้กรอบอาเซียนมีขนาดใหญ่ขึ้น เรื่อยๆ และถูกครอบงำโดยข้าราชการ ประจํามากเกินไป ซ้ำยังมีคณะกรรมการ และอนุกรรมการมากมาย ทำให้การ บริหารงานล่าช้า อืดอาด ประกอบกับ สถานการณ์ทางด้านการเมืองของกลุ่ม อาเซียนได้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งขาดผู้นำ

ทางการเมืองที่มีวิสัยทัศน์ จึงส่งผลให้ ความร่วมมือในกรอบของอาเซียนไม่มี ความคืบหน้าเท่าที่ควร

ADB จึงเริ่มมองเห็นความสำคัญ ของกรอบความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาค และกลายเป็นที่มาของการก่อร่าง **โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงขึ้นเมื่อปี 2535** ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 6 ประเทศแถบ ลุ่มแม่น้ำโขง คือ ประเทศกัมพูชา พม่า สปป. ลาว เวียดนาม ไทย และจีนตอนใต้ (ยูนนาน)

ดร.พิสิฐ บอกถึงเหตุผลสำคัญ ของการตัดสินใจเลือกทำโครงการ หกเหลี่ยมเศรษฐกิจว่า บรรดาประเทศ เพื่อนบ้านที่อยู่ในแถบลุ่มแม่น้ำโขงนั้น มีศักยภาพด้านการค้า การลงทุนสูงมาก เนื่องจากเป็นประเทศที่เริ่มเปลี่ยนระบบ การปกครองใหม่จากสังคมนิยมมาสู่เสรี ประชาธิปไตย เป็นแหล่งทรัพยากร มหาศาลทั้งมีพื้นฐานด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรม ที่คล้ายคลึงกัน รวมทั้งมี ความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการขยายตัวด้าน การค้า การลงทุนระหว่างกัน จึงน่าจะ ร่วมมือกันได้ดีด้วย

10 ปีของหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ ยังไปไม่ไกล

ภายหลังจาก **ดร.พิสิฐ ภัคเกษม** เกษียณอายุราชการเมื่อปี 2537 บทบาท ของท่านในฐานะตัวแทนภาครัฐในการ ผลักดันหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ ก็พลอยลื่น สูดลงไปด้วย การดำเนินงานตามโครง การหกเหลี่ยมเศรษฐกิจในระยะต่อมา แม้ว่าจะมีความก้าวหน้าไประดับหนึ่ง แต่ในสายตาของดร.พิสิฐแล้ว กลับเห็น ว่า ยังก้าวไปไม่ไกลเท่าใดนัก

“ผมว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับหกเหลี่ยม เศรษฐกิจ ก็คงเหมือนกับที่เกิดขึ้นกับอาเซียน 2 อย่าง คือ มีข้าราชการประจำเข้าไปทำ

มากมาย วุ่นวายไปหมด มีแต่ activities เกิดขึ้นบนแผ่นกระดาษที่ลงไปบนแผ่นดิน มีไม่กี่โครงการ เช่นมี East-West Economic Corridor (พื้นที่เศรษฐกิจแนว ตะวันออก-ตะวันตก) ประกอบกับมี วิฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 ทำให้ประเทศ ในภูมิภาคนี้ต่างหันไปฟื้นฟูเศรษฐกิจใน ประเทศของตนเอง ความคิดที่จะผลักดัน โครงการต่อ ก็ชะลอลงไปด้วย”

ดร.พิสิฏฐ์ ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า ในช่วงแรกเริ่มนั้น ทาง ADB หวังที่จะให้ไทยเป็นตัวเชื่อมทางเศรษฐกิจ ที่สำคัญกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวเชื่อมทางเศรษฐกิจ ของจีน ทั้งนี้เมื่อทุกประเทศในหกเหลี่ยม เศรษฐกิจได้มีการเชื่อมต่อโครงข่าย สาธารณูปโภคต่างๆ เข้าด้วยกันแล้ว จะส่งผลให้การค้า การลงทุนสามารถทำ ได้สะดวกรวดเร็ว และปริมาณการค้า ขยายตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การเมืองที่ไม่แน่นอนใน ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเส้นทาง คมนาคมเชื่อมต่อระหว่างกัน โดยเฉพาะ เส้นทางเศรษฐกิจสายหลักที่ยังไม่แล้ว เสร็จ ทำให้โครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ ไม่คืบหน้าไปมากนัก

ฟื้นฟูหกเหลี่ยมเศรษฐกิจเพื่อ สร้างโอกาสหลังวิกฤต

ภายหลังจากประเทศไทยและ กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียประสบกับ ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจครั้งยิ่งใหญ่เมื่อปี 2540 พร้อมๆ กับการที่ต้องเผชิญหน้า กับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่าง รวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์นั้น เราจึง เห็นการแข่งขันที่ทวีความเข้มข้นและ รุนแรงขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะการแข่งขัน ทางด้านการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งได้ส่ง ผลให้นานาประเทศเริ่มมีแนวโน้มที่จะ หันมารวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับ

“

หากไทยต้องการ
ฟื้นความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในแถบกลุ่มแม่น้ำโขง จะต้องโฟกัส
สิ่งที่ป็นยุทธศาสตร์ที่สุด
โดยสนับสนุนสิ่งที่มียอยู่แล้ว คือ
การค้าข้ามแดน การท่องเที่ยว
และด้านพลังงาน

”

ภูมิภาคมากขึ้น เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง กับประเทศนอกกลุ่ม ฉะนั้น โครงการ หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ จึงถูกมองว่าเป็น พื้นที่ทางเลือกหนึ่งที่มีศักยภาพสูงในการ ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยและสร้างโอกาส ใหม่ให้ประเทศ

ดร.พิสิฏฐ์ ได้ให้ความเห็นว่ ความร่วมมือภายใต้กรอบหกเหลี่ยม

เศรษฐกิจ น่าจะสร้างอำนาจการต่อรอง ของไทยรวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านที่เป็น สมาชิกให้แข็งแกร่งขึ้น หากประเทศไทย ต้องการฟื้นความร่วมมือระหว่างประเทศ ในแถบกลุ่มแม่น้ำโขงตามโครงการหก เหลี่ยมเศรษฐกิจแล้ว จะต้องโฟกัสสิ่งที่ เป็นยุทธศาสตร์ที่สุด ในอันที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือหรือมีการประสานงาน อย่างจริงจัง โดยสนับสนุนสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้าข้ามแดน ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีมูลค่ามหาศาลและเพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้ ยังมีด้านการท่องเที่ยว ซึ่งหากเราได้สังเกตกันก็จะเห็นว่า ทุกวันนี้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวใน เมืองไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะชาว จีนซึ่งเข้ามาเป็นอันดับหนึ่งในกลุ่ม ประเทศเพื่อนบ้าน ขณะเดียวกันยังมี ศักยภาพด้านพลังงาน ที่สามารถจะ

ร่วมมือกันได้ โดยเฉพาะความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างไทยกับลาว และไทยกับพม่า

ในความเห็นของ **ดร.พิสิฏฐ** เห็นว่า โอกาสที่ไทยจะทำการค้าการลงทุน รวมถึงการบริการโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น มีความเป็นไปได้สูงทีเดียว ทั้งนี้ หากประเทศในกลุ่มหันมาค้าขายในอนุภูมิภาคเดียวกันให้มากขึ้นแล้ว จะช่วยลดความเสี่ยงด้านตลาดส่งออกได้มาก และหากเมื่อโครงข่ายเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่งที่สำคัญได้บรรลุตามแผนงานที่วางไว้ ก็คาดว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศสมาชิกกลุ่มหกลี้นเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น

ดึง “จีน” ให้เป็นผู้นำหกลี้นเศรษฐกิจ

การปรากฏตัวขึ้นอย่างโดดเด่นของจีนท่ามกลางภาวะซบเซาทางเศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะที่แนวโน้มเศรษฐกิจญี่ปุ่นอยู่ในภาวะชะลอตัวและเริ่มถดถอย ประกอบ

กับการเข้าเป็นสมาชิกใหม่ขององค์การการค้าโลก (WTO) ของจีน ทำให้บทบาทของจีนได้รับการจับตามองในฐานะหนึ่งในมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียในยุคนปัจจุบัน

สำหรับการผลักดันให้จีนมาเล่นบทบาทของกลุ่มหกลี้นเศรษฐกิจนั้น **ดร.พิสิฏฐ** ได้บอกว่า ท่านเล็งเห็นจีนมาตั้งแต่เริ่มผลักดันโครงการหกลี้นเศรษฐกิจแล้วว่า จีนจะกลับมาเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้อีกครั้ง

“เราต้องยอมรับความจริงว่า จีนกำลังจะยิ่งใหญ่หากเทียบกับประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเช่น สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นที่กำลังอ่อนแรงลง ในขณะนี้ ซึ่งเมื่อดูจากการเตรียมความพร้อมของจีนที่จะก้าวมาเป็นมหาอำนาจแล้ว ก็ปรากฏชัดว่า จีนได้เตรียมพร้อมในเรื่องสำคัญๆ ไว้เป็นอย่างดีเห็นได้จากการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีมากจนบางทีก็เป็นการลงทุนที่มากเกินไป”

และเมื่อดูถึงนโยบายในระดับภูมิภาคของจีนด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะมั่นใจได้ว่า จีนมีความพร้อมในฐานะผู้เล่นระดับ

ภูมิภาค (Regional Player) จริงๆ โดย **ดร.พิสิฏฐ** ได้ยืนยันว่า จีนต้องการเป็นผู้นำที่มีบทบาทในภูมิภาคนี้อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากได้จากการให้ความสำคัญและกระตือรือร้นในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเปิดเสรีกับประเทศในกลุ่มอาเซียนซึ่งจากการที่ **ดร.พิสิฏฐ** เดินทางไปประชุมร่วมกับทางการจีนที่บ่อแฮ้วเมื่อเร็วๆ นี้ ก็ได้เห็นถึงความพยายามของจีนที่เพียรพยายามประกาศให้ประเทศอื่นๆ ได้รับรู้และเข้าใจว่า จีนไม่ได้เป็นตัวทำลายหรือ Threat ตามที่ประเทศอื่นรู้สึกแต่อย่างใด ฉะนั้น จึงน่าจะเป็นโอกาสของไทยที่จะร่วมมือกับจีนผลักดันโครงการหกลี้นเศรษฐกิจให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

“จีน” คือพันธมิตรที่จะสร้างโอกาสทองให้ “ไทย”

อย่างไรก็ตาม หลายคนก็ยังมีความรู้สึกหวั่นเกรงว่า จีนจะเป็นคู่แข่งกับไทยมากยิ่งขึ้นภายหลังจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO โดยเฉพาะการแข่งขันทางการเกษตร ซึ่งเรื่องนี้ **ดร.พิสิฏฐ** ได้ให้ความเห็นว่า การเข้า WTO ของจีน

จะทำให้จีนจำเป็นต้องเปิดตลาดสินค้าเกษตร โดยนโยบายด้านการเกษตรจะเปลี่ยนจากการพึ่งตนเองมาเปิดรับสินค้าจากภายนอกมากขึ้น และถึงแม้ว่าจีนจะสามารถมีผลผลิตการเกษตรได้ประมาณ 1 ใน 4 ของ GDP หรือมีมูลค่าราว 250 พันล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งถือว่าเป็นประเทศผู้ผลิตทางการเกษตรรายใหญ่ที่สุดของโลก แต่เนื่องจากมีจำนวนประชากรมากกว่าพันล้านคน ความต้องการผลผลิตการเกษตรในประเทศจึงมีมาก ดังนั้น การที่จีนเปิดตลาดจีนน่าจะเป็นผลดีต่อสินค้าเกษตรของไทย เนื่องจากสามารถส่งออกสินค้าไปขายในประเทศจีนได้เพิ่มมากขึ้น และทำให้สินค้าเกษตรของไทยมีราคาดีขึ้นด้วย

“ผมคิดว่าดีมากเลย ถ้าจีนเลิกนโยบายปกป้องสินค้าเกษตรก็หมายความว่า จีนจะต้องนำเข้าผลผลิตทางการเกษตรซึ่งขณะนี้จีนผลิตข้าว ข้าวสาลีฝ้าย ด้วยผลิตภาพที่ต่ำมาก มี Value added ต่ำ ดังนั้น เมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO ก็ยิ่งจะอุดหนุนทางการเกษตรไม่ได้เลย เพราะมีข้อห้ามไว้ว่า จีนจะไม่สามารถอุดหนุนได้เกิน 8.5 % ของมูลค่าเกษตรทั้งหมด ซึ่งจะมีมูลค่าไม่เกิน 21 พันล้านเหรียญสหรัฐ อันนี้เป็นนโยบายที่ดีที่เป็นโอกาสทองของไทย”

คำกล่าวของ **ดร.พิสิฏฐ์** นั้น คงไม่เกินเลยความเป็นจริง เพราะได้รับการพิสูจน์อย่างชัดเจนมาก่อนหน้านี้แล้ว จากการที่นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในจีนไม่ว่าจะเป็นของกลุ่มซีพีที่ดี หรือแม้กระทั่งของกลุ่มมิตรผลก็ตาม โดย **ดร.พิสิฏฐ์** เปิดเผยว่า เศรษฐกิจจีนในขณะนี้เปิดกว้างมากขึ้น โดยเฉพาะในภาคการเกษตร ซึ่งกลุ่มซีพีได้เข้าไปลงทุนในจีนด้วยมูลค่าสูงถึง 4 พันล้านเหรียญสหรัฐ และกลุ่มมิตรผล

“
ผมคิดว่าดีมากเลย
ถ้าจีนเลิกนโยบายปกป้อง
สินค้าเกษตร ก็หมายความว่า
จีนจะต้องนำเข้าผลผลิต
ทางการเกษตรมากขึ้น
เมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิก WTO
จะไม่สามารถอุดหนุนได้
เกิน 8.5% ของมูลค่าเกษตร
ทั้งหมด จึงเป็น
โอกาสทองของไทย

”
ซึ่ง **ดร.พิสิฏฐ์** เป็นประธานกรรมการอยู่นั้น ก็ได้เข้าไปตั้งโรงงานผลิตน้ำตาลในมณฑลกว่างซีถึง 6 โรง สามารถผลิตได้ 6 แสนตัน/ปี ปรากฏว่าขายดีและทำกำไรได้มากทีเดียว **ดร.พิสิฏฐ์** เห็นว่า ภายใต้ข้อจำกัดด้านที่ดินและทรัพยากรที่ประเทศไทยประสบอยู่ในปัจจุบันนี้ ถึงเวลาแล้วที่นักลงทุนไทยจำเป็นต้องแสวงหาแหล่งลงทุนใหม่โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน เหมือนอย่างกลุ่มซีพียังต้องกระจายการลงทุนไปยังประเทศต่างๆ มากถึง 36 ประเทศ

นอกจากนี้ จีนในสายตาของ **ดร.พิสิฏฐ์** ก็ยังคงเป็นประเทศที่สามารถให้ประโยชน์กับไทยได้อย่างมหาศาล เพราะมีกำลังซื้อสูง ซึ่งโดยพื้นฐานของคนจีนแล้ว **ดร.พิสิฏฐ์** เห็นว่า เป็นคนชอบใช้จ่าย มีความสงบเสถียรเรียบร้อย มักจะเป็นมิตรกับคนทั่วไปได้ง่ายโดยเฉพาะกับคนไทยนั้น จีนมองไทยค่อนข้างจะใกล้ชิดมาก อาจเป็นเพราะว่าคนไทยมีเชื้อสายจีนจำนวนมากและยังนับถือศาสนาพุทธเช่นเดียวกัน เมื่อมองทางด้านรัฐบาลจีน ก็ให้การสนับสนุนเรื่อง

การใช้จ่ายเต็มที่ ดังจะเห็นได้จากในวันกรรมกรของจีนที่ผ่านมาเร็วๆ นี้ มีการประกาศอย่างเป็นทางการว่าให้คนจีนบริโภคกันมากๆ ให้ใช้จ่ายให้สูงเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ฉะนั้น หากต้องการติดต่อทำธุรกิจการค้า การลงทุนกับจีน สิ่งสำคัญที่สุดที่ **ดร.พิสิฏฐ์** เผยว่ากลุ่มซีพีได้พิสูจน์มาแล้วก็คือ การสร้างความไว้วางใจ ถ้าจีนยอมรับตรงนี้แล้วจะสามารถดำเนินการร่วมงานกับจีนต่อไปได้ในระยะยาว

จะผลักดันหกลี้มเศรษฐกิจอย่างไรให้ก้าวไกล

จากการที่จีนมีนโยบายที่จะเป็นผู้เล่นระดับภูมิภาค (Regional Player) มากขึ้น **ดร.พิสิฏฐ์** มองว่า เป็นโอกาสของไทยที่จะสร้างความร่วมมือด้านการค้าการลงทุนกับจีนให้ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคการผลิตและบริการที่ไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร อุตสาหกรรมรถยนต์ การท่องเที่ยว และในธุรกิจการคมนาคมและขนส่ง โดยมณฑลยูนนาน ซึ่งอยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนและเป็นพื้นที่ภายใต้กรอบความร่วมมือหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ ถือว่ามีศักยภาพรองรับการลงทุนจากไทยมากที่สุด ทั้งนี้ครุฑหมิงซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของมณฑลยูนนาน ได้เป็นแหล่งนำเข้าสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคของไทย ได้แก่ สินค้าเกษตร ประเภทข้าว ยางพารา ผลไม้อบแห้ง ผลไม้สด และผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมือง โดยไทยสามารถอาศัยมณฑลยูนนานเป็นประตูการค้าไปสู่มณฑลอื่นๆ ของประเทศจีนได้ง่ายขึ้นด้วย

ภายใต้กรอบความร่วมมือหกเหลี่ยมเศรษฐกิจที่มีอยู่ การพยายาม

“

เท่าที่ผมดูในขณะนี้
จะต้องโฟกัส 2-3 เรื่อง
คือ การขนส่งผ่านระบบถนน
เป็นเรื่องสำคัญที่สุด
พบเห็น North-South Link
ที่เป็นจุดเชื่อมโยงจากไทยไปจีน
ผ่านลาว ผ่านพม่า คือ
หัวใจของเส้นทางทั้งหมด
ส่วนการเชื่อมโยงทางอากาศ
ซึ่งจีนมีนโยบายเปิดกว้าง
ทางการบินมากขึ้น เป็นอีกเรื่อง
หนึ่งที่ผมว่า สำคัญมาก

”

เชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งระหว่าง
ไทย-จีนให้ติดต่อถึงกันได้สะดวกรวดเร็ว
มากขึ้น จะทำให้การค้า การลงทุนระหว่าง
กันขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเอื้อประโยชน์
ต่อโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศใน
กลุ่มให้พึ่งพากันและเกื้อกูลกันมากขึ้น
อันจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการค้าขาย
กับประเทศนอกกลุ่ม ในเรื่องนี้ **ดร.พิสิฏฐ**
เห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องดึงให้จีนเข้า
มามีบทบาทในการฟื้นฟูความร่วมมือ
กลุ่มมหเหลียมเศรษฐกิจ โดยเฉพาะใน
การเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งทั้ง
ทางบกและทางอากาศให้สามารถบรรลุ
ตามแผนที่วางไว้ รวมทั้งจะต้องแก้กฎ
เกณฑ์ทางการค้า ศุลกากร และการขนส่ง
ให้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการค้า

การลงทุน และการบริการได้อย่างเต็มที่
ที่สำคัญที่สุดที่ **ดร.พิสิฏฐ** บอกว่าเป็น
หัวใจของกลุ่มมหเหลียมเศรษฐกิจ ก็คือ
การตั้งกลไกที่แข็งแกร่งกว่านี้ที่จะผลักดัน

“ตอนนี้โครงสร้างการทำงานของ
กลุ่มมหเหลียมเศรษฐกิจ มีมากเหมือน
ข้าราชการประจำ ผมเคยไปพูดให้ ADB
ฟัง ก็ได้เสนอให้ ADB ตั้ง Steering
Committee เป็นกลไกผลักดันขึ้นมา
แล้วให้จีนเป็นประธานหรือเลือกประธาน
ที่เป็นคนในภูมิภาคนี้มาทำงาน ให้ดึงจีน
และไทยมาร่วมผลักดันกับ ADB ด้วย
โดยพยายามผลักดันให้โครงการที่ติดขัด
ออกไปก่อน เลือกทำของที่มีอยู่แล้วและ
ยังขาดอยู่”

ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม สำเร็จการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอกจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยชีวิตการทำงานของท่าน ในอดีตเคยรับราชการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาจนถึง 32 ปี ก่อนเกษียณอายุราชการ ท่านดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งสำคัญในระดับบริหารของภาคธุรกิจเอกชนหลายแห่ง อาทิ เป็นกรรมการของคณะกรรมการกลุ่มวิสัยทัศน์อาเซียน +3 (จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี) ที่ปรึกษาฝ่ายบริหารบริษัทซีพี ประธานบริษัทเงินทุนทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และประธานกลุ่มสมาคมน้ำตาลไทย

ในการเลือกผลักดันโครงการที่มีความสำคัญและเป็นปัจจัยช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจในกลุ่มหกเหลี่ยมเศรษฐกิจนั้น **ดร.พิสิฏฐ** มีความเห็นว่า ระบบการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศที่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ตลอด ควรเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผน โดยเฉพาะในเส้นทางเศรษฐกิจสายหลักเชื่อมโยงตามแนวเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) จากมณฑลยูนนานลงมาเชียงราย ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะทำให้สินค้าจากไทยส่งออกสู่ตลาดจีนได้มากขึ้น ขณะเดียวกันจะส่งผลให้จังหวัดเชียงรายกลายเป็นเมืองเศรษฐกิจด่านหน้าของภูมิภาคนี้ได้ในอนาคต โดยเฉพาะการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) ในพื้นที่ชายแดนจังหวัดเชียงรายจะทำได้ง่ายขึ้นด้วย

“เท่าที่ผมดูในขณะนี้ จะต้องโฟกัสเพียง 2-3 เรื่อง คือการขนส่งผ่านระบบถนน เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ซึ่งจะต้องเลือกบางโครงการที่เร่งด่วน ผมเห็น North-South Link ที่เป็นจุดเชื่อมโยงจากไทยไปจีน ผ่านลาว ผ่านพม่า คือหัวใจของเส้นทางทั้งหมด ตามความเห็นของผมแล้ว ผ่านลาวจะดีที่สุด

ผมจึงคิดว่า รัฐบาลไทยกับจีน และADB ควรจะลงทุนให้ลาวสร้างถนนเส้นนี้ เพราะคนที่ได้รับประโยชน์จริงๆ ก็คือไทยกับจีนเท่านั้น”

“อีกเรื่องที่ผมว่าสำคัญมากก็คือ การเชื่อมโยงทางอากาศ โดยจีนมีนโยบายจะเปิดกว้างทางการบินมากขึ้น (Open Sky Policy) ซึ่งจะให้ประโยชน์กับไทย เพราะเราสามารถบินไปทางมณฑลตะวันตก ยูนนาน หลีเจียง แล้วยังมีสายการบินของไทย 2 สาย คือ สายการบินไทยที่สามารถผ่านเข้าไปในจีนได้หลายจุด และบางกอกแอร์เวย์ ที่บินจากเชียงใหม่ไปซีอาน แสดงให้เห็นว่าจีนเขาตอบสนองเรื่องนี้ดีมาก แต่ถ้าจะให้ดีกว่านี้ ก็ควรจะเจรจาให้บินเข้าไปในสิบสองปันนา และรัฐเล็กๆ ด้วยจะทำให้ได้ประโยชน์มากโดยเฉพาะทางด้านการท่องเที่ยว”

ความสำเร็จของโครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ ยังขึ้นอยู่กับบทบาทและการให้ความสำคัญของรัฐบาลแต่ละประเทศด้วย **ดร.พิสิฏฐ** เห็นว่า รัฐบาลของประเทศสมาชิกควรจะนำร่องด้านการปรับแก้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เป็นอุปสรรค เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง การค้า และการลงทุนระหว่างกันได้มากขึ้น

“ผมคิดว่ายังต้องร่วมมือกันในภูมิภาคเพื่อแก้กฎหมายกฎเกณฑ์ทางการค้าทางศุลกากร การขนส่ง อย่างในจีนก็มีกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่รัฐบาลมณฑลว่าอย่างหนึ่ง แต่รัฐบาลกลางก็ว่าอีกอย่างหนึ่ง ทำให้แก้ไขอะไรไม่ได้ จะต้องเจรจาให้จีนแก้ไขให้เป็นสากล เกิดความโปร่งใสขึ้น”

บทสรุป

แม้ว่าในขณะนี้ความร่วมมือกลุ่มหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ ยังคงเดินไปข้างหน้าตามแผนงาน โครงการที่ได้เจรจาร่วมกันไว้ภายใต้การสนับสนุนอย่างชัดเจนของ ADB แต่ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทางชายแดนในบางช่วงเวลา และการที่ต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจในแต่ละประเทศเป็นลำดับแรกก่อน ทำให้การดำเนินแผนงาน โครงการต่างๆ ก้าวหน้าไปไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศไทยแล้ว ได้ผลักดันความร่วมมือกลุ่มหกเหลี่ยมเศรษฐกิจมาโดยตลอด และล่าสุดที่ประชุมเอสแคปได้มีการประกาศให้ทศวรรษแรกของศตวรรษนี้เป็นทศวรรษแห่งการพัฒนาภูมิภาคแม่น้ำโขง ย่อมแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการขยายตัวของปริมาณการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ร่วมกันของประเทศในกลุ่มนี้ ซึ่งกลุ่มหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ จะเป็นที่น่าสนใจและดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลกได้ไม่น้อยแต่ไหน **ดร.พิสิฏฐ ภัคเกษม** ได้ทิ้งท้ายให้เป็นแง่คิดไว้ว่า ขึ้นอยู่กับประเทศสมาชิกว่า จะสามารถร่วมมือกันให้อนุภูมิภาคนี้เป็นที่น่าสนใจได้เพียงไร ทั้งในระดับรัฐบาล ภาครัฐ และเอกชน

